

CATALUNYA
GROP N.R.

J. A SACO 415
SANTIAGO DE CUBA

BUTLLETI D' INFORMACIO CATALANA

NUMERO 32

PUBLICACIÓ DEL "CATALUNYA" GROP N. R.

JUNY 30. 1942

CRONICA

El problema de Catalunya és un problema nacional, no és pas un problema regional, ni administratiu. Diem això perquè l'entestament dels nostres homes públics en voler que, de totes maneres, la unitat catalana tingui una sortida espanyola, o, al menys, satisfactria als espanyols i donades les seves preocupacions en què hi hagi, en çò possible, una continuació del règim de dominació espanyola inaugurat amb el període de la darrera República, sembla com si el problema nacional de Catalunya hagi prescriu i, els catalans, no tinguem dret a reivindicar, quan vulguem, la integritat dels nostres drets.

Demandar que els catalans ens unim, simplement, per re-instaurar a Espanya la Constitució del 31, no solament és un absurd, sinó que és també desconèixer l'experiència passada amb tants anys de dominació espanyola; d'això no se'n pot dir, en relació als catalans, unitat **nacional**, perquè coacciona el dret que tenim de reivindicar en aquests moments la plenitud dels nostres drets, ni tampoc unitat **ibèrica** per tal com el que es reivindicaria seria quecom que nega l'existència de distintes nacionalitats dintre el que és Estat Espanyol i a les quals concedeix categoria de **Región**. I és encara situar-se fora de la realitat perquè les tendències democràtiques del món, afavoreixen la posició de Catalunya i la de les altres nacionalitats ibèriques i amenacen unieament les estructures unitàries quina supervivència s'ha de fer difícil en triomfar, universalment, l'ideal democràtic.

La unitat catalana ha de proclamar la voluntat d'independència dels catalans i ha d'èsser per parlar amb personalitat nacional pròpia. La unitat catalana, és natural que sigui de Catalunya i per Catalunya; ni coacciona, ni interferida ni al servei dels altres, dones, unieament així, pot entendre's **nacional**. Ens interessa per a nosaltres i per a resoldre la qüestió que fonamentalment afecta als catalans, com a tals, no per a resoldre les conveniències dels altres, i aplaçar la solució del nostre problema. No és qüestió d'integrar la unitat dels altres. És qüestió d'integrar la nostra unitat a base de la nostra personalitat nacional i dels drets inherents a la mateixa que cap català "de vergonya" pot ni minvar ni desconèixer. Els altres

que facin la seva unitat, si poden, i reconegudes mútuament les nostres respectives personalitats, serà l'hora de parlar de tot el que hagi de parlar-se.

¿Què això no és allò de la Generalitat? Es clar que no ho és. Però és que l'apèndix constitucional del 31, en virtut del qual funcionava la Generalitat, no va expressar la voluntat dels catalans; fou un règim d'imposició. I si espiritualment li atorgarem l'equivalència d'un govern representatiu de Catalunya, avui és la nostra voluntat, després d'una nova experiència i un altre fracàs, que sigui un organisme adequat el que representi la voluntat dels catalans d'una manera més legítima.

Qu això vulgui obligar a Espanya a la revisió constitucional, a nosaltres no ens interessa. Nosaltres no volem governar a Espanya; són ells que s'entocudeixen en mantenir la seva hegemonia sobre Catalunya. I quin valor té la constitució del 31, pels catalans? El d'un règim de tirania. Els exèrcits de Felip V, primer rei de dinastia borbònica, envaïren Catalunya i en ús d'un dret de conquesta anul·laren les nostres llibertats i ens governaren amb les lleis que varen imposar-nos. Amb la caiguda d'Alfons XIII, darrer rei de dinastia borbònica, s'inaugurà el règim republicà a Espanya i aquest flamant règim, desconeixent la voluntat reiteradament expressada pels catalans, va governar-nos de la mateixa manera: contra la voluntat dels catalans. La República va declarar-se hereva legítima d'allò que varen usurpar els seus antecessors. Per això, Luis Bello, pogué dir, en iniciar les discussions del dictàmen sobre l'Estatut, que entre la Constitució Espanyola i l'Estatut no hi podia haver altre camí que la Constitució. Espanya disposada a no cedir res d'un patrimoni il·legítim, solament, en profit propi, a l'administració del mateix.

Si a tot això afegim que la República Catalana va proclamar-se abans que la d'ells i quina circumstància va possibilitar que ells proclamessin la seva o es produís en altres circumstàncies, indubtablement més sortoses, que les que haguessin ocorregut d'altra manera, el fet del seu desconeixement fa més repugnant el tracte que a Cata-

lunya ens dóna la Constitució del 31. Era aquella l'oportunitat que tingué Espanya per restituir-nos els drets usurpats, i va despreciar-la d'una manera que ara, alguns, pretenen fer-nos veure que fou "democràtica".

I, més endavant, tot el procés de l'Estatut, la reiteració de Catalunya en afirmar que volia ésser un "Estat" i imposar-nos, en contra, un "Estatuto" que ens defineix

com a "región", declara, evidentment, que als catalans, res pot lligar-nos amb aquelles disposicions ni amb aquells homes que, com sempre, han palesat la mala fe, la deslleialtat i la traïdoria, com a medi normal d'una política.

Catalans, amb Catalunya i per Catalunya, a la Unitat Catalana per la nostra independència que és l'únic ideal nacional.

Els Fets Criden a la Unió dels Catalans

La guerra va desenrotllant-se a passes de gegant. Cada nou jorn es veu amb més claredat cap a quin costat es decanta l'esdevenir victoriós. I els grans estats que acabdillen el moviment democràtic contra l'imperi dels bàrbars assassins de pobles, van relligant les seves relacions per a què en arribar el moment que potser es produeixi més aviat del que molts es pensen, no els trobi desprevinguts. Ben al contrari, els trobi units i preparats per anar, amb base sòlida, a l'estructuració que haurà de donar-li al món, d'acord als propòsits de la "carta de l'Atlàntic", subscripta per totes les nacions unides contra les salvatges concepcions totalitàries.

De tothom és coneguda la sort que hauria tingut el món si les hosts nazi-feixistes, haguessin pogut triomfar en la guerra que han promogut per dominar-lo. Els seus fets ho demostren. I han estat precisament la devastació que han produït i les demostracions de domini per vessament de sang, les que han fet que els homes lliures de tot el món, elamin avui per un millor viure en l'avenir, per un respecte major a la llibertat dels pobles i per a què, a l'hora de la pau, en contemplar la devastació que el món haurà sofert, pugui bastir-se un futur quins puntals siguin el respecte a la Justícia i al Dret dels homes i dels pobles a governar-se lliurement; que cada nucli natural pugui gaudir d'absoluta llibertat i plena independència per a regir els seus destins.

En aquests dies s'ha produït un aconeteixement de característiques sorprenents. Rússia, la implantadora del règim soviètic; Anglaterra, la sostenedora de la més cerimoniosa monarquia; Estats Units, el capdavanter de les repúbliques democràtiques i Xina que implantà a l'Àsia

la novella República, derrocant l'Imperi que la tenia sotmesa a una vida d'endarreriment i d'esclavatge, acaben de signar un pacte de mútua cooperació per a apropar el final de la guerra i cooperar, plegades, al restabliment de la pau en acabar-se aquella, sustentant, com a base, els principis proclamats en la declaració de l'Atlàntic que ja han estat acceptats per tots els Estats que lluiten units per a derrocar, de manera definitiva, els tenebrósos propòsits dels criminals que des d'Alemanya, pensaven dominar el món amb els pilots d'acer i dinamita que han anat volcant damunt d'ell.

Aquest fet tan trascendental que acaba de produir-se, hem de tenir-lo en compte els catalans. Estem des de fa temps propugnant per una unió de totes les forces catalanes escampades per Amèrica i arreu del món, per a poder presentar una manifestació vivent dels desitjos del poble català que li siguin reconeguts els drets que te a governar-se lliurement. I mentre ens entretenim posant obstacles al voler de cada ú, van transcórrer els dies sense que arribi a fer-se una veritable unió de "tots els catalans que pensin i sentin com a catalans". Es senzillament dolorós veure com, a través de prop de tres anys, encara no hagi estat possible arribar a un acord; ço que demostra, dissortadament, que els homes que pretenen acabadillar les masses, miren més llurs conveniències personals que no pas el que és la vida de Catalunya.

El fet ocorregut en els darrers anys, des de que Macià proclamà la República Catalana, i no volem remontar-nos més amunt perquè l'històric de greuges inferits a Catalunya no cap damunt les planes d'un periòdic, són una demostració ben palpable de que Catalunya no pot esperar-ne res de les ofertes i promeses que puguin

fer-li els polítics que, en el futur, puguin manejar les cireres de l'estat espanyol.

Des de la monarquia que semblava definitivament derrocada aquell Abril del 1931 però quin esperit encara resta impregnat en molts homes que es diuen dirigents de la República Espanyola, han passat per la direcció de l'estat espanyol, en el període de la República, tots els diferents tipus de govern que podien regir-lo i aquestes trasmutacions solament han servit per a demostrar-nos que cap d'ells veu el "cas de Catalunya" tal i com deuen veure'l els homes que proclamen el principi de llibertat pels homes i pels pobles.

Cap dels nuclis que s'han turnat en la dirigència de l'estat espanyol, ha sentat el principi de l'auto-determinació de les nacionalitats que integren la península ibèrica. Cap d'ells, malgrat haver signat pacte anterior a la instauració de la República Espanyola, malgrat d'haver accedit els homes dirigents de Catalunya, en aquells moments, a matar la República Catalana per tal de que pugués consolidar-se la República Espanyola, cap d'ells, repetim, ha volgut deturar-se ni un sol moment a considerar el dret que te Catalunya a governar-se lliurement i per tant han seguit considerant el que és Catalunya per a ells: una mena de terra de promissió i han seguit tractant-la com sempre l'han tractada; com una colònia inculta que, amb l'excusa de civilitzar-la, es procedeix a la seva explotació.

Això està a la vista de tothom. Es per això que no podem capir com encara pugui haver-hi homes nascuts a Catalunya—que no s'ens digui que són catalans—que encara pretenguin cridar els catalans per a que formin en els rengles dels partits polítics espan-

polititzats per a seguir lluitant per la re-instauració de la República Espanyola i de l'Estatut que encara no havia pogut ésser implantat a Catalunya i que, si dissortadament tornéssim a aquell estat de tan trista recordança pels que estimen a Catalunya, no veuríem mai que s'acabés d'implantar.

Els quatre grans Estats, caps dirigents del moviment de les democràcies, sostenedors tots ells de principis versemblants però quines doctrines fonamentals no són idèntiques, acaben de signar un pacte trascendental en el qual, segurament, ja es perfilen les directives per quines s'han de guiar en l'estructuració del món que ha de sobreviure a la guerra de barbarisme que s'està desenvolupant. No és veritablement trist que els catalans, que som una engruna comparats amb els milions que constitueixen els pobles signataris, no hàgim pogut arribar encara a un acord i fer la fusió que tan necessita Catalunya?

Es que els catalans que encara pensen en seguir éssent espanyols no coneixen l'estat actual perquè travessa Catalunya? Els fets que ocorren a Catalunya ens demostren plenament que els nostres germans que es veuen obligats a romandre allí, estan decidits a la lluita per la seva independència. Què vol dir sinó la parella de guàrdia-civils que eliminà el jutge que condemnà a Lluís Companys, President de Catalunya, i que encara no ha pogut trobar-se? I com aquest cas, quants altres se'n deuen haver produït que nosaltres no coneixem abastament? Es que no els hi diu res aquesta protesta viva del poble català, a tots aquests senyors que saben de totes les injustícies que la República cometé amb Catalunya, per a que encara segueixin lluitant per una nova instauració de la República Espanyola? No, Catalans; no, fills de Catalunya! és arribat el moment en que el poble català deu redreçar-se d'una volta i per sempre contra totes les injustícies que amb ell s'han comés. Es arribada l'hora en que tots els catalans, com un sol home, devem d'ajuntarnos per a demandar, per a exigir el respecte a nostra nacionalitat, a nostres drets a governar-nos lliurement; i, complint amb nostres deures d'homes lliures, de ciutadans d'un poble civilitzat, lluitar, amb tot braó, per la implantació de la República Cata-

lana, per a que Catalunya sigui, com deu ésser, pels catalans.

Els aconteixements d'aquesta guerra que abranda el món, van succeint-se ràpidament. Fem que no arribem a la fi i ens trobi encara desorganitzats. Catalans, deposem petiteses personals i de grup. Fem la veritable unió dels catalans. Fem un sol front, per ara, Elegim els homes que han de represen-

tar Catalunya prop dels Estats directors de la pau que s'apropa. Donem la sensació de que el poble català és un poble que sap quins són els seus drets i els seus deures i que, per tant, te dret a que se'l respecti i consideri com a tal.

Catalans! O ara, o mai, a la lluita per la nostra independència!

Patrici LLIURE.

CORPUS DE SANG

Així s'anomena la diada del Corpus de l'any 1640, en que esclatà a Barcelona una de les commocions populars més grans que s'hagin registrat, epíleg dels ultratges i excessos de les tropes de Felip IV que venia patint el Principat feia alguns anys. Preàmbul dels fets d'aquella jornada fou el desengany dels catalans en veure com llur decisiva intervenció en el setge de Salces era pagada amb la invasió del territori per les tropes castellanques, napolitanes i d'altres terres que conjuntament havien lluitat. Les ordres d'allotjament foragitaven els habitants de llurs pròpies llars. Tota la part oriental del Principat sofria el jou tirànic de la soldadesca. Episodis concrets marquen el curs ascendent de la devastació. L'incendi del castell de Palautordera i la mort d'Anton de Fluvià; els fets sacrílegs i els incendis de Montiró i Santa Coloma, d'Amer i Riudarenes, aixecaren tots els fills de la terra en armes. A darrers del mes de maig arriben ja a Barcelona els primers estols de gent armada, els quals portaven un Sant Crist cobert amb un vel negre, i alliberen el diputat Francese de Tamarit i altres companys presoners. Una quinzena de dies després, just el

set de juny, festa de Corpus n'arribaren molts més encara, que sota l'habilitament de segadors, disposats a segar els blats de la rogalia, portaven tot l'odi congriat al camp. La topada fou forta i durà tres jornades. La guspira que encengué la foguera fou l'agressió contra un d'aquests segadors pel criat de l'agutzil Montredón. Corrent la nova i al crit de **Visca la terra! Morin els traïdors!** caigueren com un allau per carrers i places. La gentada greixia a la plaça de Sant Francesc, on hi havia el palau del virrei comte de Santa Coloma. Aquest, en la revolta creixent, anà a refugiar-se a la Drassana; féu curt, però, per tal com l'edifici fou bloquejat i pres a l'assalt. Esgotada tota resistència, el comte de Santa Coloma intentà l'evasió, i en la tràgica fugida caigué ben aviat a la riba de la mar. Després el seu cos era apunyalat. Tal fou l'episodi culminant que posà fi a aquelles tràgiques jornades. Tot seguit s'inicià un període de repressió per part del comte-duc d'Olivares, que reclamà la intel·ligent i infructuosa intervenció de Pau Claris, i començà la guerra anomenada **dels Segadors o de Separació**.

“Cataluña es la única Patria de los catalanes”; Unica Patria es un pleonismo. Patria en su sentido verdadero solo hay una; podrá quien quiera determinarse, por extensión, otra Patria, aparte de la suya, si ésta, por la razón que fuere, no llenara sus ansias espirituales, si se sintiera, por la razón que fuere, inadaptado a ella. Pero son problemas de interés individual que no pueden modificar una verdad objetiva. En consecuencia de patria naturalmente señalada, predeterminada, no existe más que una.

Cuando se dice: “Cataluña es la única patria de los catalanes”, se señala una consigna de lucha, debiéndose entender que este pleonismo significa, Cataluña es la Patria de los catalanes, España no lo es.

(Dr. A. Cabanes. Conferència al Groy, del 2 de Maig d'enguany.)

fluències decisives que sobre d'aquells tenen el pensament i l'esperit humà, lliure de cotitzacions de borsa i jornades de treball. Es tan sols en els humans que no han passat d'una fase primitiva d'evolució mental o espiritual, que l'estòmac pot determinar llurs accions, però, llavors aquestes no passen a la història o si hi passen, ho fan com a pes mort, demostratiu que no és pas exclusivament per l'estòmac per on es pot trobar el progrés i el millorament humà.

Això no vol dir, però, que s'hagin d'oblidar les necessitats materials i traslladarnos en un món d'exclusiva vida anímica; nó, però tampoc es deu deixar arrastrar l'home a una vida que no el diferenciaria de l'animal de corral, sinó en que el corral fóra més net i més còmode.

Per això tenen tanta importància els símbols.

Ells, els símbols, ens aparten de l'embrutidora lluita pel món diari, lluita animal, primitiva, malgrat totes les modernes formes; quan l'home s'hi entrega exclusivament, perd tota qualitat i no pot tenir altra consideració, que la que te una peça de qualsevol màquina.

Pels cristians, Corpus, no és tan sols l'expressió material de l'Home-Déu, és també l'expressió d'un exponent humà divinitzat, és el far guiatge espiritual.

Pels catalans, Corpus, no és sols un fet històric, és un far guiatge espiritual també, de naturalesa patriòtica.

Que el Corpus d'enguany, s'emmiralli amb el nostre passat Corpus de Sang, fent memorial de greuges, d'insults, vileses i traïcions.

Que el present Corpus sigui espiritualment, ja que no hi ha possibilitats d'ésser-ho físicament, mitjà per a que els catalans de debò, es marquin el camí a seguir en llur vida política.

Per tant que sigui el Corpus d'enguany, Corpus de Sang, en la vida interior dels catalans de debò, en la de tots aquells que amb sinceritat els neguiteja el sentiment de llibertat, d'independència de Catalunya.

Que sàpiguen usar el tall de la falç mental, el foc d'un esperit valent per eliminar de soca-rel tota relació, tot contacte amb els enemics de Catalunya. I ho són tots aquells que segueixen una política pertanyent a qualsevol sector que pretengui tenir influència

a Catalunya, no éssent català, això vol dir, que és enemiga de Catalunya tota política espanyola; no importa el llenguatge que usin ni les consignes que emprin.

Podrà ametre's com a comentari, una política espanyola indiferent per a Catalunya, (que aquest serà el millor dels sentiments que vers Catalunya hem de desitjar tingui la política espanyola), quan no sols deixin els espanyols d'atacar Catalunya, sinó quan ni tan sols pretenguin intervenir-hi ni per defensar-la; a més, de qué?

Doncs per Catalunya, el seu pitjor enemic és el confusionisme creat pels contactes amb certa política, dita favorable a les aspiracions catalanes.

Però que la falç i el foc, no s'aturin aquí, que no són pas els estrangers els pitjors enemics, els més perillosos enemics de Catalunya.

Els perillosos són aquells que nascuts a Catalunya, per ignorància, mala fe o negoci que de tot hi ha, formen les cinquenes i sisenes columnes, mitjantçant les quals, faciliten a la política espanyola llur labor anti-catalana o a qualsevol altra política, ja que Catalunya no en pot tenir més que una de política: la seva.

I no pensi ningú, que això vulgui dir aïllament, nó; relacions amb tot hom, amb el món sencer, però per voluntat dels catalans; qui objecti a això, ho fa de mala fe o per conveniència personal, doncs és irrefutable que ni espiritualment ni material, mai Catalunya ha sentit predisposició a l'aïllament.

Tampoco és per cap interès antiprogressista que Catalunya ha d'anar sola i tenim que considerar enemics a tots aquells que dient-se catalans parlen de

certes **unidades nacionales**, sense enterar-se encara que d'unitats nacionals, quan es parla en català, no més n'hi ha una, la dels catalans, tot lo altre o és entente internacional amb llenguatge net, o és traïció a Catalunya, amb quina traïció es nodreixen les cinquenes i sisenes columnes de la politiqueta de certs sectors catalans, politiqueta feta amb una barreja d'ignorància, mercenarisme i covardia.

Que l'energia espiritual dels catalans de debò s'esmerci des d'aquest "Corpus" en destruir cinquenes i sisenes columnes. Això és la feina primera abans de seguir endavant, no es pot batallar tranquil amb traïdors a l'espatlla.

El Comte de Santa Coloma, n'era de traïdor; les falç catalanes feren rodar per terra la seva testa de cretí.

Avui, n'hi ha forces de Comtes de Santa Coloma que fan el joc als enemics per un sou més o menys crescut. No són virreis ni governadors, però es diuen diputats a corts que no existeixen, funcionaris d'estat desaparegut, però que en realitat són pagats per fer de lacai, **valets de chambre**, a d'altres que més oportuns encara que ells, arribaren abans a l'ideal !!! als cabals d'un estat en bancarrota, amb els quals pretenen mantenir una vida inútil per manca de capacitat i repugnant per manca de dignitat.

Avui els catalans no poden dir: "Ara el rei, nostre senyor, declarada ens te la guerra." Avui tenim que dir: "A enemics i traïdors, declarem-los-hi la guerra. Bon cop de falç defensors de la terra."

DR. ALFRED CABANES

Havana, Juny 1942.

Després de més de tres-cents anys de la revolta catalana del 7 de juny del 1640, els catalans estem en condicions de contemplar encara la supervivència de l'esperit de Castella. Espera que aquest esperit agonitzi com el ble crepitant d'un llum d'oli que s'acaba, -s la més absurda de les quimeres. Ni les conveniències de la política catalana, transigent fins a la indignitat, ni les necessitats oportunistes dels polítics espanyols, no han pogut ni podran sobrepassar aquesta formidable realitat, tan natural i inexorable.

Pau Claris, nasqué a Barcelona a primers de gener del 1585. Fou canonge de la Seu d' Urgell des de l'any 1612 fins que va morir el dia 27 de febrer del 1641. Per les seves altes qualitats el capítol de la seu li va conferir sempre les comissions més delicades. L'any 1638 va ésser elegit, per sorteig, diputat pel braç eclesiàstic de la Diputació o Generalitat de Catalunya. Feia vuit anys que havia començat i creixien les queixes del país per les exaccions ilegals imposades per l'exèrcit castellà, en guerra contra França, i en feia catorze que anaven en augment les contrafaccions del dret públic i eren intolerables les vexacions i iniquitats comeses per la soldadesca, consentides i fins atacades pel rei Felip IV i el comte-duc d'Olivares, per la qual cosa havia crescut i es multiplicava el zel del governant Pau Claris en pro de la justícia i del dret. Alarmats a Madrid, que tenien per home temible Claris, atesa la seva influència en el país i considerant-lo enemic del poder castellà, al mateix temps que entusiasta per les llibertats catalanes, manaran al virrei que l'empresonés (març del 1640). En la revolta del 12 de maig, que deslliurà els diputats Tamarit i Quintana, i els consellers Vergós i Serra, convertit Claris ja en apóstol de la causa catalana, hagué d'ésser el qui

més calmés el poble amotinat. Desateses a Madrid les queixes i reclamacions respetuoses, pel setembre els catalans convocaren els tres estaments a la Sala de Sant Jordi, i revestí l'acte el caràcter d'unes Corts. Presidí Pau Claris, i hi pronuncià el famós discurs que decidí el país a llençar-se a la guerra. Afrontà Claris la situació animós, seré i atent sempre a tot, enamig de les tribulacions pròpies del cas. Era la personalitat de més relleu, en la qual el país tenia posada la confiança en la crítica situació en que fou empresa la guerra dels Segadors. Esgotà primerament els recursos per la via diplomàtica, a fi de no trencar l'harmonia amb el govern de Madrid, que usá tota mena d'ardits en contra d'ell. Declarada la guerra, va assistir personalment als llocs de perill, quan fou necessari. Durant la famosa batalla de Montjuïc concorregué a la muralla. Quan no hi hagué més remei, negocià l'ajut de França i el seu protectorat, en el cas de constituir-se Catalunya en República. Més tard, sollicità lleialment l'anexió per pura necessitat. Accedí el rei de França, però rendit a la fatiga, el cos de l'insigne patrici queia greument malalt quan entraven a Barcelona les tropes franceses. Al cap de vuit dies Pau Claris va morir.

¡Que Consti!

En una publicació catalana de l'Havana, es diu, en un solt tendenciós i possiblement mal intencionat, que el Grop Catalunya tot just s'ha adherit al Front Gral. Antifascista de Oriente.

Sàpigne's que el Grop s'hi adherí, amb prsonalitat pròpia exclussivament catalana, dies abans de la constitució oficial de dit Front, o sigui el 7 d'Agost del 1941, segons lletra reproduïda en nostre Butlletí No. 22 del mateix mes.—Sempre hi havem tingut un delegat, que ara s'ha augmentat a dos més.

"CORPUS"

La diada és per a Catalunya doble motiu simbòlic i, a la vegada, data emotiva d' evocació de fets que, malgrat ésser relativament llunyans, no per aixó deixen d' assenyalar una característica psicològica que marca una constant en la història de Catalunya. Encara, que més que en la història de Catalunya, en la història de l'esperit de Catalunya.

No ha d'ésser llunyá el temps en que la història dels pobles, la importüncia de la història dels pobles, ha de venir determinada, més que pels fets, per l'esperit que a través de la mateixa han marcat llurs generacions.

I serà ben clar, com ja ho és ara, per la gent que sap analitzar i que, suficientment culta, no es deixa emportar per doctrines esquemàtiques, simplistes, que tant l'individu, com les collectivitats, no actuen tant sols impulsats per mòvils d'ordre material, sinó que llurs actes, sobretot llurs gran actes, són fills de moviments animats per ànsies i potser per forces que res tenen que veure amb llurs interessos materials, que, moltes vegades, són inclús contraris a aquests.

Sobretot quan s'estudien els fets humans des d' un plànol elevat, amb àmplies perspectives de temps i d'espai, es dibuixen més netament les in-

LES OBRES I ELS AUTORS PREMIATS EN ELS JOCS FLORALS

- Flor Natural: "Per la verda mar vindries..." Pere Matallonga.
 Englantina: "La Veu del Vianant". J. M. Miquel Vergés.
 Viola: "Egat". Jaume Terrades.
 Copa Artística: "Sense Resposta". Anna Murià.
 Premi Fastenrath: "Xabola". Agustí Bartra.
 Premi Concepció Rabell: "Disset Contes". Pere Calders.

PREMIS EXTRAORDINARIS

- Dels catalans de Colòmbia.—"Joe" i "Nit de Fortuna", de Domènec Perramon.
 Del patrici català de L'Havana Jaume Jurnet.—"Retorn", de J. M. Poblet.
 De la Collectivitat catalana de Santiago de Cuba.—"Al sud de les teves mans". Agustí Bartra.
 Dels catalans de l'Uruguai.—"Confessió d'un emigrat". Domènec Guansé.
 D'un patrici català de Mèxic.—"Contes", d'Anna Murià.
 De la Comunitat Catalana de Buenos Aires.—"El llibre de Noedes", de Jaume Terrades i "Ermita en els Andes", de Ramón Vinyes.

LES DUES ESPANYES [?]

Els espanyols en el problema de Catalunya també hi diuen la seva, tant les dretes com les esquerres, que, al dir d'ells, són dues Espanyes ben diferents.

Nosaltres hem cregut això i altres coses, d'aquesta gent, i hem fet tota classe de ximpleries per no deixar de creure de bona fe tot el que ens han dit i han promés, fins a l'extrem de renunciar a la nostra República Catalana perquè nasqués ben esclatant la República Espanyola que, al parer de molts, havia d'ésser antítesi de l'Espanya imperialista.

No cal dir que l'Espanya de dretes no ha amagat mai llurs ambicions imperialistes i centralistes, reconeixent i defensant la mal anomenada unitat espanyola feta pels reis catòlics amb la dominació violent dels pobles peninsulars. Aquell tòpic fatxender de que a Espanya no se li ponía mai el sol, els servia d'argument per occir els patriotes de les colònies com el filipí Rizal i els estudiants de l'Havana, a l'ensems que servia també per justificar el terrorisme sagnant contra dels pobles peninsulars que no volien ajupir-se a la tirania despòtica dels bàrbars espanyols. Aquesta Espanya encarcerada i llufada (plena de nafres i podrida fins el sistema medular, no ha renegat mai de la seva ascendència bàrbara i ha representat una força, a través de la història, terriblement reaccionària que, suara, ha pogut novament imposar el seu criteri sota el signe del franquisme que no és altra cosa que la màxima expressió de la barbàrie feudal. D'aquesta Espanya els catalans en coneixen les urpades tan recents com remotes que representen per nosaltres antecedents inolvidables.

Prò, és que existeix una altra Espanya? Els fets són més al·licionadors que totes les manifestacions demagògiques, i per convèncer als catalans que en realitat existeixen dues Espanyes, ben diferents l'una de l'altra, hauria calgut que l'Espanya anomenada democràtica, el dia mateix de la proclamació de la República, hagués reconegut el dret a la independència dels pobles peninsulars sotmesos i

avassallats per l'Espanya monàrquica.

La ètica política dels prohoms de l'Espanya democràtica havia d'expressar-se públicament en un reconeixement de fet, del dret que tenen els pobles a ésser lliures i independents i, més encara, calia manifestar als pobles oprimits el seu sentiment pels greuges rebuts d'aquella Espanya anti-democràtica, assenyalant, ben clarament, que l'opressió i la tirania era patrimoni de la monarquia i que la República, representació d'una Espanya nova, repudiava aquella herència de subjugació imperialista.

Si aquesta hagués estat la conducta de l'anomenada Espanya democràtica, qui'n dubte hi cap, que nosaltres els catalans, sempre inclinats a la bona fe, hauriem cregut que en realitat existien dues Espanyes ben diferents, en una de les quals podiem entendre'ns perfectament i compartir les alegries i les dissorts d'un viatge històric. Malhauradament, les coses són tal com són i no com nosaltres voldríem que fossin.

De l'Espanya podrida no en queda cap pollanc aprofitable. Els anomenats demòcrates espanyols no reneguen de la perfídia i del llatrociní dels reis que arrabassaren les llibertats de Catalunya i dels altres pobles ibèrics, al contrari, recaben el dret de despullament dels pobles oprimits i canten les excel·lències monstruoses de la tirania de Felip V.

Mentre els prohoms de la República Espanyola discutien rancuniosament les migrades concessions estatutàries, descuraven a gratcient les activitats dels generals traïdors amb els quals els unia, si més no, un ideal comú d'odi a Catalunya i deixaven que els militars manifestessin públicament llurs intencions imperialistes i anti-catalanes. El resultat no podia ésser altre. Nosaltres il·lusos, renunciàrem a la República Catalana perquè la República Espanyola masqués radiant i magnífica. Una vegada escorxada la República Catalana, la vida precària de la República Espanyola ja tenia pronosticada la mort imminent.

Si després de tot ens quedava algun dubte de la bona fe dels espanyols, no més ens cal escoltar les veus autoritzades dels representants de l'Espanya democràtica quan plantejen el problema nacional de Catalunya. De tot això, fins els catalans més obtusos en treuen la conclusió ben palesa que d'Espanya no més n'hi ha una, uniforme, despòtica i imperialista.

JORDI.

Nous Llibres en Catalá

EL CENTRE CATALA, de Santiago de Xile, ha iniciat la publicació de llibres en catalá, establint la Biblioteca "Germanor", amb el primer volum, que acabem de rebre, "L'Amor", petita antologia amb poemes de Gue-rau de Liost—Josep Carner—Carles Riba — Clementina Arderiu — Pere Quart — S. Sánchez Juan — Xaxier Benguerel — B. Roselló Pòrcel i Joan Vinyoli.—Bellament imprés i magníficament presentat.

A Mèxic, s'ha constituït la BIBLIOTECA CATALANA, la qual inaugura les seves publicacions amb tres excel·lents títols: EL COMTE ARNAU, poema de Josep Ma. de Sagarra; CATALUNYA, SIMBOL DE LLIBERTAT, de Pere Foix i NOMADA, d'Agustí Bartra.

Preguem a tot els catalans que s'interessin per l'adquisició de llibres catalans que s'adrecin a la Secció de Propaganda del GROU, on se'ls facilitarà tota mena d'informes.

Advertiment: Un canvi de linotipista (no en compten amb cap de catalá) motiva que, en el present número, hi hagin més errades de les que, amb esforç i persistència, ens havia estat possible eliminar en els números anteriors. Que ens ho perdonin els nostres lectors.

“Diario de la Marina” de l’Havana sap agafar l’ocasió... “pels cabells”. Un diplomàtic cubà, en unes declaracions, diu, simplement de passada, que, en passar per Espanya, els del tren diplomàtic foren molt ben tractats, menjats i beguts. I el “Diario” en fa d’això l’“eix” principal de les declaracions i, mig tergiversant-les, rebrega pels nassos dels seus lectors en lloc preferent de la primera plana, un titular esbombant que, en qüestió de teca i beguda, Espanya és una Xauxa. (¡Que ho corroborin els milers que s’hi moren de fam i de... fàstic;)

¿Com és que un “orgue” ex (sic) franquista i e (sic) “eixòfil” que tot just acaba de fer professió de fe democràtica tingui tant d’interés en remarcar les “delícies” del règim falangista de Franco?

La resposta és fàcil: “La cabra sempre tira al monte”.

I ensenya, l’orella, “lo mismito” que tots aquests demòcrates de darrera hora, plens de desfici per a comprar “fulles de parra”.

¿QUI TE RAO?

Como’era (¡Cómo es!) i en Pi i Sunyer. L’Aliança Nacional i el Consell Nacional. Correspondència per aquí i manifestos per allà! Separatisme “quasi” sí, i separatisme ¡NO!...

“Uns diuen que sí; altre sdiuen que no. Jo dicque ni uns ni altres tenen raó.”

Nosaltres, tots els que volem que la UNITAT CATALANA es faci, primordialment, a base de l’ideal independentista, som els que la tenim la RAO. I si no ens la volen donar o no veng cap a nosaltres, als catalans ens passarà lo que als conills de la falla d’en Lafontaine.

Y després d’escorxats... “¿No hi ha cap pell de conill...?”

CLODOALDESCAS.

Don Clodoaldo, aquesta contemporània caricatura del “Cid Campeador”, torna a revifar-se dintre de les col·lectivitats espanyoles de les Amèriques, amb la complicitat de catalans renegats o inconscients.

Tots coneixen els desfogaments de diaris, repistes, i personalitats espanyoles, en aquests darrers temps, contra els catalans que cometen el “delito de lesa p a t r i a”—(emboliqueu-me’n

Sacsejant

una lliura!)—en no voler ésser més ni “súbdits” espanyols. Dones, bé. Ara n’ha aparegut un altre de delictu. Diuen que el replantejament del problema català en aquests difícils i crucials moments per a la “Madre Patria”, es una traïdoria.

Si això és una traïdoria pels Clodoaldos que, més dividits que els catalans, saben, però, un-se per anar contra Catalunya, hem de preguntar: ¿qué serà per a nosaltres, els separatistes, el replantejament ara, a priori, dels fracassadament experimentats i maestructures caires polítiques, burocràtics i classistes per damunt del suprem i comú interès de tots els catalans, que és el de l’alliberament absolut de la Pàtria?

No hi ha cap mot prou fort en el nostre diccionri!

ES CONFORTADOR!

En aquests dies ens han arribat “El Poble Català”, “Full Català”, “Noticiari Català” i “Germanor”. Hi hem fruit amb la lectura dels mateixos. En tots s’hi troba accentuada la nota radical. Us felicitem i us en donem les mercès en nom de Catalunya. I ara... endavant, més cap amunt per a bé de la nostra Pàtria!

TE “PEBROTS VERMELLS”...

..això de voler fer una “Aliança Nacional” per a ajudar a re-instaurar la “consti” del 31!—Dieu-ne Regional, que és lo que “us” permet aquella catalanòfoba constitució, i no cladrà garrar, ni discutir més. Puix aleshores ja no hi hauria confusionismes, ni dobles sentits, ni... reserves mentals i els “aliancistes” restarien definitivament qualificats.

Però mentre s’entocudeixin en dir-ne Nacional sense girar l’espatlla a les institucions que neguen i combaten la nostra personalitat i segueixen ensuant la corda amb que ens volen penjar, nosaltres combatrem llur duplicitat i posarem en evidència llur tàctica suïcida.

¿Quina lògica és aquesta de voler

integrar amb caràcter nacional català, institucions “liderejades” per aquells que diuen: “No no me sumaré por nada a nada que atente contra la unidad de España”, i que consideren una traïdoria el replantejament del problema català?

¿On estan la dignitat i l’amor propi catalans?

¿Como’era! ¡Cómo es!

TOT A CAN PISTRAUS!

Continuïtat, legalitat, status, pactes. Tot se n’ha anat aigua avall. Res queda. Res lliga ni ens lliga. No hi ha lògica al món que pugui desvirtuar el fet de que, dos pobles espirituals a l’exili, abans un amo i l’altre esclau, el primer no te cap dret legal, ni de continuïtat sobre el segón i el de que aquest, en rompre’s la cadena de l’opressor, queda automàticament lliure per a seguir un camí diametralment oposat al que pugui seguir l’ex-amo.

Si encara, dones, hi ha catalans que els hi va bé allò de “Vivan las Caenas”, que se’n vagin també a “Can Pistras, que és terra d’esclaus”.

DESTI DEL GROU.

Aquest Grop de 35 anys d’edat, des del dia de sa naixença está PATRIOTICAMENT ben definit: Nacionalista Radical, és a dir, Separatista.

Políticament i classista, no està definit, no te cap caire d’aquestes me-nes perquè està integrat per catalans de diverses ideologies liberals i democràtiques que han tingut la virtut de supeditar-les a les conveniències del màxim ideal: la INDEPENDENCIA PATRIA.

Tan bon punt tinguéssim la sort de que fos un fet real i permanent la instauració de la República Catalana, aquest Grop, abastat el fi pel qual fou creat, automàticament perdria el seu caràcter, per esdevenir una entitat del caire, polític o social, que la majoria dels seus integrants volguessin.

Que és precisament el que volem que es faci a Catalunya en instaurar-s’hi la República Catalana.

Ja veieu dones que cap bord interès ens guia. No volem res per a nosaltres. Volem solamnet la INDEPENDENCIA DE CATALUNYA I LA FELICITAT DE LA NOSTRA PATRIA.

Modèstia apart, volem també que tots els catalans ens imitin.

PER TAL QUE LA PARAULA DE MACIA D'ARA FA ONZE ANYS SIGUI UNA REALITAT, PER A RETORNAR LA SOBIRANIA A LES NACIONALITATS SOTMESES AL JOU DELS ESTATS TOTALITARIS, ELS PATRIOTES CATALANS ESTAN EN PEU DE GUERRA. ("GERMANOR", XILE)

Síntesi

DE LES PUBLICACIONS CATALANES
(Un Resum al Servei de qui ens Llegeix)

REFLEXOS

L'ENTESA AMB ELS ESPANYOLS.—Molt ens temem que aquests perills s'accentuin encara si es tracta de cercar, sigui com sigui, una entesa amb els sectors espanyols demòcrates. El report diu que "aquest acord, convenient per a tots, cal fer-lo amb tota dignitat"... I és el to vacil·lant del document, en aquest punt, el que ens posa en guardia. Hi trobem massa preocupació per captar la bona voluntat espanyola, per obtenir una solució amb Espanya, quan encara no s'han deliniat les solucions catalanes.

No cal oblidar mai que les relacions del Catalanisme amb els polítics espanyols tenen una llarga i al·licionadora història d'abans de la guerra, durant la guerra i després de la guerra; hi van fracassar les dretes catalanes del temps de la Monarquia (Les de l'ESPANYA GRAN) i les esquerres del temps de la República (el PACTE DE SANT SEBASTIA). Avui ningú pot dubtar que si vàrem gaudir d'un Estatut Autònom a Catalunya, no fou gràcies al PACTE DE SANT SEBASTIA sinó gràcies al cop audaciós de Macià que, en proclamar la REPUBLICA CATALANA, va anar molt més enllà del PACTE i va posar als homes de Madrid davant d'un fet nou i acomplit, que calia endagar fos com fos.

„ CATALUNYA", Bs. Aires.)

ANOTACIONS

Deu tractar-se, evidentment, d'un destí, puix que tot fa creure que no hi ha adob possible ni de l'una banda ni de l'altra. Nosaltres seguirem apel·lant a l'avinença i a la concòrdia; ells faran, sempre que calgui, la unió sagrada contra Catalunya. Una veu catalana, la veu de Carles Pi i Sunyer, deia no fa gaire de Londres estant: "El nostre desig és entendre'ns amb els demòcrates espanyols per tal de resoldre amicalment els problemes que ens són comuns". Tots sabem bé prou com respiren a l'exili aquests demòcrates amb els quals ens hem d'entendre. "Yo no me sumaré por nada a nada que quebrante la unidad de España," ha escrit Prieto. I els seus companys de Partit—el Partido Socialista Obrero Español—s'han afanyat a declarar en llur portintveu de Mèxic "que el replantejament del plet català representa, en aquestes hores de dol nacional, una veritable traïció". No cal dir que tots els altres sectors polítics s'expressen per l'istil; habitualment desavinguts—molt més que nosaltres—, saben posar-se d'acord cada cop que el nom de Catalunya els fereix l'orella.

Bo serà no fer-se massa il·lusions per aquest cantó. La sorte de Catalunya s'ha de cercar evidentment, per uns altres camins; sobretot pel camí, encara no prou fressat avui, d'una catalanitat irreductible.
(FULL CATALA, de Mèxic.)

La Unitat Catalana en Marxa

L'objectiu d'aquesta unitat catalana ha anat madurant amb el temps i ja s'ha concretat del tot. L'objectiu fonamental d'aquesta unió de catalans nacionals és aconseguir la independència de Catalunya, aplegant les voluntats dels catalans lliures disposats a lluitar per a fer reconèixer la personalitat nacional del nostre poble i, com a conseqüència, alliberar-lo del jou franquista i proclamar-lo un Estat independent, amb plena personalitat per a pactar, si convé, amb els pobles peninsulars i per a intervenir també en les deliberacions dels pobles lliures d'Europa que, l'endemà de la victòria de les democràcies, hauran d'establir noves normes de relació política, de coordinació econòmica i de defensa de les llibertats de tots.

(M. Ferrer a "El Poble Català", Mèxic.)

CLAREDAT

Enfront, però, del desenvolupament dels fets que precediren la lluita civil espanyola, dels que els acompanyaren i els que l'han seguida, és difícil de creure que tots els catalans intlligents i que tenen bones intencions i sinceritat no s'hagin adonat que pers a tot els catalanises, és a dir, per a tots els catalans que han sabut percebre les ofenses que han estat fetes repetidament a llur dignitat d'homes, la conxorxa, la mistificació, la hibridació sempre infecunda, havia d'acabar-se.

(E. X. Cortada a GERMANOR.)

Ens hem allargat un xic per poder manifestar algunes de les moltíssimes causes que han vigoritzat la nostra fe netament catalana i mancada d'influències foranes, i la poca fe que tenim en els homes d'enllà de l'Ebre, diguint-se Prieto o bé Negrin, com es digueren abans, Alcalà Zamora i Azana; ja la història, per altra part, ens conta com sempre han obrat de mala fe i res no ens inclina a fer-nos variar de pensament.

(A. Laieta, "Noticiari Català", Xile.)

Desgraciadament el cofoisme que féu fracassar aquell projecte d'Autonomia, en 1919, es manifesta ara ací en els diversos països del continent on radiquen catalans "refugiats".

(Ressorgiment, Bs. Aires.)